

IRÁNYELVEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2007/65/EK IRÁNYELVE

(2007. december 11.)

a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról szóló 89/552/EGK tanácsi irányelv módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 47. cikkének (2) bekezdésére és 55. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

(1) A 89/552/EGK tanácsi irányelv ⁽⁴⁾ összehangolja a tagállamok törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseit. Az audiovizuális médiaszolgáltatások fogyasztókhöz való eljuttatása terén azonban új technológiák jelentek meg, amelyek szükségessé teszik a szabályozás módosítását a strukturális változásoknak, az információs és kommunikációs

technológiák („IKT”) elterjedésének és a technológiai fejlődésnek az üzleti modellekre, – különösen a kereskedelmi műsorszolgáltatás finanszírozására – kifejtett hatásának figyelembevétele érdekében, valamint az európai információs technológiák, médiaágazatok és -szolgáltatások versenyképességéhez szükséges optimális feltételek és jobbiztonság, továbbá a kulturális és nyelvi sokszínűség tiszteltben tartásának biztosítása érdekében.

(2) A televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozóan a tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási intézkedéseket a 89/552/EGK irányelv már összehangolta, egyes meghatározott tevékenységekre, így a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra irányadó szabályok azonban eltéréseket tartalmaznak, amelyek közül néhány akadályozhatja azon szolgáltatások Európai Közösségen belüli szabad mozgását és torzíthatja a versenyt a belső piacon.

(3) Az audiovizuális médiaszolgáltatások ugyanúgy kulturális, mint gazdasági szolgáltatások. E szolgáltatások külön szabályozását indokolja, hogy növekszik jelentőségük a társadalom és a demokrácia számára – különösen azért, hogy biztosítsák a tájékozódás szabadságát, a vélemények sokszínűségét és a médiapluralizmust –, valamint az oktatás és a kultúra számára.

(4) A Szerződés 151. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a Közösségnek a Szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során, különösen kulturális sokszínűségének tiszteltben tartása és támogatása érdekében figyelembe kell vennie a kulturális szempontokat.

⁽¹⁾ HL C 318., 2006.12.23., 202. o.

⁽²⁾ HL C 51., 2007.3.6., 7. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2006. december 13-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2007. október 15-i közös állásponjtja (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), az Európai Parlament 2007. november 29-i állásponjtja.

⁽⁴⁾ A Tanács 1989. október 3-i 89/552/EGK irányelvével a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási intézkedésekben megállapított, televíziós műsorszolgáltató tevékenységre vonatkozó egyes rendelkezéseinek összehangolásáról (HL L 298., 1989.10.17., 23. o.). A legutóbb a 97/36/EK irányelvvél (HL L 202., 1997.7.30., 60. o.) módosított irányelv.

(5) Az Európai Parlament a dohai fordulóval és a WTO miniszteri konferenciákkal kapcsolatban a 2005. december 1-jei ⁽⁵⁾ és 2006. április 4-i állásfoglalásban ⁽⁶⁾ felhívott arra, hogy az olyan alapvető közszolgáltatásokat, mint az audiovizuális szolgáltatások, vegyék ki a

⁽⁵⁾ HL C 285. E, 2006.11.22., 126. o.

⁽⁶⁾ HL C 293. E, 2006.12.2., 155. o.

GATS tárgyalási fordulók keretében történő liberalizáció hatásköréből. A 2006. április 27-i állásfoglalásban ⁽¹⁾ az Európai Parlament támogatta a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezményt, amely különösen kimondja, hogy „a kulturális tevékenységek, javak és szolgáltatások mint identitás-, érték- és jelentéshordozók egyaránt gazdasági és kulturális természetűek, ezért nem kezelhetők úgy, mintha csupán kereskedelmi értékük lenne”. A kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról szóló UNESCO-egyezmény megkötéséről szóló, 2006. május 18-i tanácsi határozat ⁽²⁾ az egyezményt a Tanács nevében jóváhagyta. Az egyezmény 2007. március 18-án lépett hatályba. Ezen irányelv tiszteletben tartja az egyezményben meghatározott elveket.

- (6) A hagyományos audiovizuális médiaszolgáltatások – például a televízió – és a fejlődőben lévő lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások jelentős foglalkoztatási lehetőségeket kínálnak a Közösségben, különösen a kis- és középvállalkozások körében, és serkentik a gazdasági növekedést és a befektetéseket. Tekintettel az azonos versenyfeltételek és a valódi európai audiovizuális médiaszolgáltatási piac fontosságára, az audiovizuális médiaszolgáltatások piaca átláthatóságának és kiszámíthatóságának biztosítása, valamint az alacsony belépési korlátok elérése érdekében figyelembe kell venni a belső piac alapelveit, így a szabad versenyt és az egyenlő bánásmód elvét.
- (7) Az audiovizuális médiaszolgáltatásokat kínáló európai vállalkozások a fejlődőben lévő lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások szabályozása tekintetében bizonytalan jogi környezetben és egyenlőtlen versenyfeltételek között működnek. Ezért a versenytorzulások elkerülése, a jogbiztonság javítása, a belső piac megvalósításának elősegítése és az egységes információs térség kialakulásának megkönnyítése érdekében szükséges, hogy minden audiovizuális médiaszolgáltatásra – a televíziós műsor- szolgáltatási (azaz lineáris audiovizuális médiaszolgáltatások) és a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra (azaz nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatásokra) egyaránt – legalább alapvető szintű összehangolt szabályok vonatkozzanak. A 89/552/EGK irányelv alapelvei – azaz a származási ország elve és az egységes minimumszabályok – a gyakorlatban beváltak, ezért azokat fenn kell tartani.
- (8) A Bizottság az európai audiovizuális politika szabályozásának jövőjéről 2003. december 15-én közleményt fogadott el, amelyben hangsúlyozta, hogy az ágazat szakpolitikai szintű szabályozásában mind jelenleg, mind a jövőre nézve védelmet kell biztosítani egyes közérdekű területeknek, például a kulturális sokszínűségnek, a tájékozódáshoz való jognak, a médiapluralizmusnak, a kiskorúak valamint a fogyasztók védelmének és a nyilvánosság

fokozott tudatosabbá tételének valamint a médiatudatosság növelésének.

- (9) A Tanács és a tagállamok kormányai Tanács keretében ülésező képviselőinek a közszolgálati műsorszolgáltatásról szóló 1999. január 25-i állásfoglalása ⁽³⁾ újlag megerősítette, hogy a közszolgálati műsorszolgáltatás feladatának ellátása megköveteli a technológiai fejlődés előnyei kiaknázásának folytatását. A magán- és közszolgálati audiovizuális médiaszolgáltatók egymás mellett élése az európai audiovizuális médiapiac jellegzetessége.
- (10) A Bizottság az információs társadalommal és a médiával összefüggő ágazatokban a gazdasági növekedés és a foglalkoztatás előmozdítása érdekében elfogadta az „i2010: európai információs társadalom” című kezdeményezést. Ez egy olyan átfogó stratégia, amelynek célja az információs társadalommal összefüggő és a médiaszolgáltatások, hálózatok és eszközök konvergenciájának talaján, az összes európai uniós politikai eszköz: a szabályozási eszközök, a kutatás és az iparral való partnerségek korszerűsítésével és felhasználásával ösztönözni az európai tartalom-előállítás, a digitális gazdaság fejlődését és az IKT átvételét. A Bizottság elkötelezte magát az információs társadalommal és a médiával összefüggő szolgáltatások következetes belső piaci szabályozásának az audiovizuális szolgáltatások jogi szabályozása korszerűsítése révén történő kialakítása mellett, és vállalta, hogy ennek első lépéseként 2005-ben javaslatot tesz a határok nélküli televíziózásról szóló irányelv korszerűsítésére és annak az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvvé való átalakítására. Az i2010 kezdeményezés célja alapvetően azáltal valósul meg, hogy lehetővé válik az ágazatok kizárólag a szükséges szabályozás melletti növekedése, valamint az, hogy a kisebb induló vállalkozások – amelyek a jövő jólét- és munkahelyteremtői – egy szabad piacon fejlődhessenek, innovációkat hozzanak létre, és munkahelyeket teremtsenek.
- (11) 2003. szeptember 4-én ⁽⁴⁾, 2004. április 22-én ⁽⁵⁾ és 2005. szeptember 6-án ⁽⁶⁾ az Európai Parlament állásfoglalásokat fogadott el, amelyben felhívott a 89/552/EGK irányelvnek a strukturális változásokhoz és a technológiai fejlődéshez történő kiigazítására, a továbbra is érvényes alapelvek teljes körű tiszteletben tartása mellett. Emellett elvben támogatta azt az általános megközelítést, hogy valamennyi audiovizuális szolgáltatásra alapvető szabályokat, a televíziós műsorszolgáltatásokra pedig különös szabályokat is elő kell írni.

⁽³⁾ HL C 30., 1999.2.5., 1. o.

⁽⁴⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása a határok nélküli televíziózásról (HL C 76. E, 2004.3.25., 453. o.).

⁽⁵⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása a szólás- és tájékozódási szabadság megsértésének veszélyeiről az EU-ban és különösen Olaszországban (az alapjogi charta 11. cikkének (2) bekezdése) (HL C 104. E, 2004.4.30., 1026. o.).

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament állásfoglalása a 97/36/EK irányelv által a 2001–2002-es időszak vonatkozásában módosított 89/552/EGK irányelvről („A határok nélküli televíziózásról szóló irányelv”) (HL C 193. E, 2006.8.17., 117. o.).

⁽¹⁾ HL C 296. E, 2006.12.6., 104. o.

⁽²⁾ HL L 201., 2006.7.25., 15. o.

- (12) Ez az irányelv elősegíti az alapjogok tiszteletben tartását, és teljes mértékben összhangban van az Európai Unió alapjogi chartájában⁽¹⁾, különösen annak 11. cikkében elismert alapelvekkel. Ebben a tekintetben az irányelv semmilyen módon nem akadályozza a tagállamokat a sajtószabadságra és a médiában történő véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó alkotmányos rendelkezéseik alkalmazásában.
- (13) Ezen irányelv nem érinti a tagállamoknak a műszaki szabványok és szabályok terén, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ alkalmazásából eredő kötelezettségeit. Ennek megfelelően a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra alkalmazandó, az ezen irányelv átültetéséhez szükséges intézkedéseknél szigorúbb vagy részletesebb nemzeti intézkedések tervezetei a 98/34/EK irányelv 8. cikkében megállapított eljárási kötelezettségek hatálya alá tartoznak.
- (14) Az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról (Keretirányelv) szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ az 1. cikke (3) bekezdésének megfelelően nem sértik a közösségi, illetve nemzeti szinten a közösségi jognak megfelelően hozott, az általános érdekű célkitűzések elérésére irányuló intézkedéseket, különösen a tartalomszabályozással és az audiovizuális politikával kapcsolatos intézkedéseket.
- (15) Az irányelv egyetlen rendelkezése sem kötelezi vagy ösztönzi a tagállamokat új engedélyezési vagy közigazgatási jogosítási rendszerek bevezetésére az audiovizuális médiaszolgáltatások bármely típusa tekintetében.
- (16) Ezen irányelv alkalmazásában az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma kizárólag azon tömegkommunikációs – akár televíziós műsorszolgáltatás, akár lekérhető – audiovizuális médiaszolgáltatásokat foglalja magában, amelyeket a közvélemény széles rétegeinek szánnak, és amelyek azt egyértelműen befolyásolhatják. Az irányelv hatálya a Szerződésben meghatározott szolgáltatásokra korlátozódik, ennek megfelelően kiterjed a gazdasági tevékenység minden formájára, ezen belül a közszolgálati vállalkozások tevékenységére is, de nem terjed ki az olyan tevékenységekre, amelyek alapvetően nem gazdasági jellegűek és nem állnak versenyben a televíziós műsorszolgáltatással, mint például a magáncélú weboldalak fenntartása, továbbá az olyan szolgáltatások, amelyek során magánszemélyek saját maguk által készített audiovizuális tartalmakat tesznek hozzáférhetővé vagy terjesztenek azok azonos érdeklődési körű közösségekben belüli megosztása és cseréje céljából.
- (17) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások jellegzetesége, hogy a televíziós szolgáltatásokhoz hasonlóak, vagyis ugyanazon közönségért versengenek, mint a televíziós műsorszolgáltatások, és a felhasználók a szolgáltatás jellegéből és a hozzáférés módjából kiindulva érthető módon elvárhatják, hogy az ezen irányelv hatálya alá tartozó szabályok szerinti védelemben részesüljenek. Ennek fényében és a szabad mozgás és a verseny különbségeinek kiküszöbölése érdekében a műsorszám fogalmát dinamikusán kell értelmezni, figyelembe véve a televíziós műsorszolgáltatás területén végbemenő fejlődést.
- (18) Ezen irányelv alkalmazásában az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalma a tömegkommunikációs médiaszolgáltatásnak a nagy nyilvánosságot tájékoztató, szórakoztató és nevelő funkcióját fedi le, és magában foglalja az audiovizuális kereskedelmi közleményt, de kizárja a magánlevelezés különböző formáit, például a korlátozott számban küldött elektronikus leveleket. E fogalommeghatározás kizárja mindazon szolgáltatásokat, amelyek elsődleges célja nem a műsorszolgáltatás, tehát azokat is, amelyekhez esetlegesen kapcsolódhat ugyan audiovizuális tartalom, de a szolgáltatásnak nem ez az elsődleges célja. Ilyen szolgáltatás például olyan weboldalak fenntartása, amelyek csupán kiegészítésként tartalmaznak audiovizuális elemeket, mint például grafikus animációt, rövid reklámbejátszást, termékkel vagy nem audiovizuális szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatást. Ugyanezen okokból a pénzbeli tétre játszott szerencsejátékokat, beleértve a lottót, a fogadást, a szerencsejáték-szolgáltatások egyéb formáit, valamint az online játékokat és a keresőmotorokat – a szerencsejátékok közvetítő műsorok kivételével – ki kell zárni ezen irányelv hatálya alól.
- (19) Ezen irányelv alkalmazásában a médiaszolgáltató fogalma nem terjed ki azon természetes vagy jogi személyekre, akik vagy amelyek csak olyan műsorszámokat közvetítenek, amelyekért a szerkesztői felelősséget harmadik személyek viselik.
- (20) A televíziós műsorszolgáltatás jelenleg magában foglalja különösen az analóg és digitális televíziót, az élő streaminget, a webtelevíziót és a közel igény szerint lekérhető videót, míg a lekérhető videó például egy lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás. Általában a televíziós műsorszolgáltatás vagy az olyan televíziós műsorszámok tekintetében, amelyeket ugyanazon médiaszolgáltató lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokként is nyújt, ezen irányelv előírásai a televíziós műsorszolgáltatás, azaz a lineáris közvetítés követelményeinek teljesítésével teljesítettnek minősülnek. Amennyiben azonban különböző típusú szolgáltatásokat párhuzamosan kínálnak, de azok egyértelműen elkülönülnek egymástól, az irányelv minden egyes érintett szolgáltatásra vonatkozik.
- (21) Ezen irányelv hatálya nem terjed ki a hírlapok és a folyóiratok elektronikus változataira.

⁽¹⁾ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

⁽²⁾ HL L 204., 1998.7.21., 37. o. A legutóbb a 2006/96/EK tanácsi irányelvvel módosított irányelv (HL L 363., 2006.12.20., 81. o.).

⁽³⁾ HL L 108., 2002.4.24., 33. o. A 717/2007/EK rendelettel (HL L 171., 2007.6.29., 32. o.) módosított irányelv.

- (22) Ezen irányelv alkalmazásában az „audiovizuális” kifejezés a hangos vagy néma mozgóképre utal, így a némafilmeket is magában foglalja, de nem terjed ki a hangátviteli vagy rádiós szolgáltatásokra. Bár az audiovizuális médiaszolgáltatás elsődleges célja a műsorszámok szolgáltatása, az ilyen szolgáltatás fogalma az e műsorszámokat kísérő szövegalapú tartalomra is kiterjed, mint például a felirat-szolgáltatások és az elektronikus műsortájékoztatók. Az önálló szövegalapú szolgáltatások nem tartoznak ezen irányelv hatálya alá, ami nem érinti a tagállamok azon szabadságát, hogy e szolgáltatásokat a Szerződéssel összhangban nemzeti szinten szabályozzák.
- (23) A médiaszolgáltató és így az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalmának meghatározása szempontjából alapvető fontosságú a szerkesztői felelősség fogalma. A tagállamok az ezen irányelv végrehajtásához szükséges rendelkezések elfogadásakor a szerkesztői felelősség fogalm meghatározásának további vonatkozásait, nevezetesen a „tényleges ellenőrzést” is megállapíthatják. Ez az irányelv nem érinti a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) ⁽¹⁾ megállapított felelősség alóli mentességeket.
- (24) A televíziós műsorszolgáltatás összefüggésében az egyidejű megtekintés közel egyidejű megtekintést is jelent a közvetítés és műsorszolgáltatás vétele közötti, a közvetítés folyamatához kapcsolódó technikai okokra visszavezethető rövid időeltolódás miatt.
- (25) Az audiovizuális médiaszolgáltatás fogalmában megállapított, és a (16)–(23) bekezdésben részletezett minden jellemzőnek egyidejűleg kell fennállnia.
- (26) A televíziós reklám és a televíziós vásárlás mellett, az audiovizuális kereskedelmi közlemény szélesebb fogalm meghatározását kell belefoglalni ezen irányelvbe, amely azonban nem terjed ki az ingyenesen sugárzott közérdekű közleményekre és jótékonyági felhívásokra.
- (27) A származási ország elve továbbra is ezen irányelv központi eleme, mert ez alapvető fontosságú a belső piac létrehozása szempontjából. Ezért ezt az elvet – amely az új üzleti modellek és a kérdéses szolgáltatások nyújtásának szükséges alapját képezi – a médiaszolgáltatók jogbiztonságának biztosítása érdekében minden audiovizuális médiaszolgáltatásra alkalmazni kell. Ez az információk és az audiovizuális műsorszámok belső piaci szabad áramlásának biztosítása szempontjából is alapvető fontosságú.
- (28) Az erős, versenyképes és integrált európai audiovizuális ipar előmozdítása és a médiapluralizmusnak az Európai Unió teljes területén történő fokozása érdekében csak egyetlen tagállam rendelkezhet joghatósággal egy adott audiovizuális médiaszolgáltató felett, és a tájékozódás pluralizmusa az Európai Unió alapelve marad.
- (29) A különösen a digitális műholdas műsorszámok területén tapasztalható műszaki fejlődésnek megfelelően a szubsidiaritás kritériumát úgy kell módosítani, hogy az biztosítsa a megfelelő szabályozást és annak hatékony végrehajtását, és lehetővé tegye az érdekelték számára az audiovizuális médiaszolgáltatások tartalmának tényleges befolyásolását.
- (30) Mivel ez az irányelv az Európai Unió lakosai számára nyújtott szolgáltatásokat szabályozza, csak azokra az audiovizuális médiaszolgáltatásokra alkalmazandó, amelyeket a lakosság egy vagy több tagállamban a szokásos fogyasztói eszközökkel közvetlenül vagy közvetett módon igénybe tud venni. A „szokásos fogyasztói eszközök” fogalmának meghatározása a hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóság feladata.
- (31) A Szerződés 43–48. cikke meghatározza a letelepedés szabadságának alapvető jogát. Ennek megfelelően a médiaszolgáltatók általában szabadon választhatják meg, mely tagállamban telepednek le. A Bíróság is hangsúlyozta, hogy „a Szerződés nem tiltja meg egy vállalkozás számára, hogy gyakorolja a szolgáltatásnyújtás szabadságát, amennyiben nem kínálja szolgáltatásait abban a tagállamban, amelyikben letelepedett” ⁽²⁾.
- (32) A tagállamok lehetőségük van arra, hogy az ezen irányelvel összehangolt területeken a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatókra szigorúbb és részletesebb szabályokat alkalmazzanak, biztosítva egyúttal, hogy e szabályok a közösségi jog elveivel összhangban vannak. Az olyan helyzetek kezelése érdekében, amikor egy adott tagállam joghatósága alá tartozó műsorszolgáltató televíziós műsorszolgáltatása teljesen vagy legnagyobb részben egy másik tagállam területére irányul, a tagállamok együttműködésre kötelezése, és a szabályok megkerülése esetére – egy hatékonyabb eljárás létrehozásával egyidejűleg – a Bíróság ítélkezési gyakorlatának jogszabályba foglalása a megfelelő megoldás ⁽³⁾, mert ennek révén figyelembe vehetők a tagállamok aggályai anélkül, hogy megkérdőjeleződne a származási ország elvének helyes alkalmazása. Az általános közérdekű szabályok fogalmát a Bíróság a Szerződés 43. és 49. cikkéhez kapcsolódó ítélkezési gyakorlatában dolgozta ki, és közéjük tartoznak többek között a fogyasztóvédelmi, a kiskorúak védelmére vonatkozó és a kultúrpolitikai szabályok. Az együttműködést kérő tagállamnak biztosítani kell, hogy különös nemzeti szabályok ténylegesen szükségesek, azokat megkülönböztetés nélkül és arányosan alkalmazzák.

⁽¹⁾ HL L 178., 2000.7.17., 1. o.

⁽²⁾ C-56/96. számú. VT4-ügy, 22. bekezdés; C-212/97. számú Centros kontra Erhvervs-og Selskabsstyrelsen ügy; lásd még: C-11/95. számú Bizottság kontra Belga Királyság ügy és C-14/96. számú, Paul Deniut-ügy.

⁽³⁾ C-212/97. számú Centros kontra Erhvervs-og Selskabsstyrelsen ügy; C-33/74. számú, Van Binsbergen kontra Bestuur van de Bedrijfsvereniging ügy; C-23/93. számú TV 10 kontra Commissariaat voor de MEDIA ügy, 21. bekezdés.

- (33) Valamely tagállam annak eseti alapon való megállapításakor, hogy egy másik tagállamban letelepedett médiaszolgáltató teljesen vagy legnagyobb részét az ő területére irányítja a műsorszolgáltatását, hivatkozhat olyan mutatókra, mint a televíziós reklám- és/vagy előfizetési bevételek forrása, a szolgáltatás fő nyelve vagy a kifejezetten a közvetítés helye szerinti tagállam közönségét célzó műsorok vagy kereskedelmi közlemények.
- (34) Ezen irányelv értelmében a származási ország elvének ellenére a tagállamok továbbra is hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek korlátozzák a televíziós műsorszolgáltatás szabad nyújtását, de csak az irányelvben megállapított feltételek mellett és meghatározott eljárás szerint. A Bíróság ugyanakkor következetesen úgy ítélkezik, hogy a szolgáltatások nyújtásának szabadságára vonatkozó bármely korlátozást, hasonlóképpen a Szerződésben meghatározott alapelvektől történő bármely eltéréshez, megszorítólag kell értelmezni ⁽¹⁾.
- (35) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében a szabad szolgáltatásra vonatkozó korlátozások kizárólag a 2000/31/EK irányelv 3. cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében megállapítottakkal megegyező feltételekkel és eljárásokkal összhangban engedhetők meg.
- (36) A Bizottság a „Jobb szabályozás a növekedés és a munkahelyteremtés területén az Európai Unióban” című, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett közleményében hangsúlyozta, hogy a szabályozási megközelítés alkalmas módját gondos elemzés alapján kell meghatározni annak megállapítása érdekében, hogy az adott ágazatban és problémakörben a jogalkotás vagy más alternatív módszer, például a társszabályozás vagy az önszabályozás jelenti-e a legjobb megoldást. Emellett a tapasztalatok azt mutatják, hogy a tagállamok eltérő jogi hagyományainak megfelelően alkalmazott társ- és önszabályozási eszközök egyaránt fontos szerepet játszhatnak a magas szintű fogyasztóvédelem biztosításában. A fejlődő audiovizuális médiaszolgáltatási ágazatban az eredményes cél elérését célzó intézkedések hatékonyabbak lesznek, ha azokat a szolgáltatók aktív támogatásával hozzák meg.

Az önszabályozás olyan önkéntes kezdeményezési típus, amely lehetővé teszi a gazdasági szereplők, a szociális partnerek, a nem kormányzati szervezetek vagy a szövetségek számára, hogy saját maguk számára fogadjanak el közös iránymutatásokat. A tagállamok eltérő jogi hagyományaiknak megfelelően elismerik azt a szerepet, amelyet az eredményes önszabályozás a hatályos jogszabályok és a bírósági és/vagy közigazgatási mechanizmusok kiegészítőjeként betölthet, továbbá az irányelv céljainak eléré-

sében ezáltal betöltött hasznos szerepet. Bár az önszabályozás kiegészítő módszer lehet ezen irányelv egyes rendelkezéseinek végrehajtását illetően, nem helyettesítheti a nemzeti jogalkotó kötelezettségét.

A társszabályozás minimális formájában jogi kapcsolatot teremt az önszabályozás és a nemzeti jogalkotó között a tagállamok jogi hagyományaival összhangban. Arra esetre, ha céljai nem teljesülnek, a társszabályozásnak meg kell engednie az állami beavatkozás lehetőségét. A tagállamok átültetéssel kapcsolatos hivatalos kötelezettségeinek sérelme nélkül ez az irányelv ösztönzi a társszabályozás és az önszabályozás igénybevételét. Ez nem kötelezi a tagállamokat társ- és/vagy önszabályozási rendszerek kialakítására, továbbá nem zavarja meg vagy nem veszélyezteti a tagállamokban jelenleg már létező, hatékonyan működő társ- vagy önszabályozási kezdeményezéseket.

- (37) A „médiatudatosság” olyan készségeket, ismereteket és értelmezési képességeket jelent, amelyek alapján a fogyasztók hatékonyan és biztonságosan tudják használni a médiát. A médiatudatossággal rendelkező emberek tájékozottan tudnak választani, megértik a tartalom és a szolgáltatás jellegét, és hasznosítani tudják az új kommunikációs technológiák által nyújtott lehetőségek teljes körét, és jobban meg tudják védeni magukat és családjukat a káros vagy sértő anyagoktól. Ezért a médiatudatosság fejlesztését a társadalom valamennyi szegmensében elő kell mozdítani és a haladást szorosan figyelemmel kell kísérni.

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. december 20-i ajánlása a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról az európai audiovizuális és online információs szolgáltatási ipar versenyképességével összefüggésben ⁽²⁾ a médiaismeretek előmozdítására vonatkozóan már egy sor lehetséges intézkedést tartalmaz, mint például a tanárok és a nevelők továbbképzése, külön internetképzés gyermekek számára egészen fiatal kortól, a szülők számára látogatható órákkal, vagy az állampolgárokat célzó nemzeti kampányok szervezése minden kommunikációs média bevonásával az internet felelősségteljes használatára vonatkozó tájékoztatás érdekében.

- (38) A nagy közérdeklődésre számot tartó eseményekre vonatkozóan a műsorszolgáltatók kizárólagos televíziós műsorszolgáltatási jogot szerezhetnek. A hírműsorok készítésében és műsorra tűzésében ugyanakkor az Európai Unió teljes területén elő kell segíteni a pluralizmust, és tiszteletben kell tartani az Európai Unió alapjogi chartájának 11. cikkében elismert alapelveket.

⁽¹⁾ C-355/98. számú Bizottság kontra Belgium ügy, EBHT 2000., I-1221. o., 28. bekezdés; C-348/96. számú Calfa-ügy, EBHT 1999., I-0011. o., 23. bekezdés.

⁽²⁾ HL L 378., 2006.12.27., 72. o.

(39) A tájékozódás alapszabadságának biztosítása és az európai uniós közönség érdekeinek teljes körű és megfelelő védelme érdekében elő kell írni egy nagy közérdeklődésre számot tartó eseményre vonatkozó kizárólagos televíziós műsorszolgáltatási jogok gyakorlóinak számára, hogy más műsorszolgáltatóknak tisztességes, méltányos és megkülönböztetés-mentes feltételekkel, de a kizárólagos jogok kellő tiszteletben tartásával jogot biztosítsanak rövid részletek általános hírműsorokban való felhasználására. E feltételeket a nagy közérdeklődésre számot tartó esemény előtt indokolt időben közzé tenni úgy, hogy az érdekelteknek megfelelő idő álljon rendelkezésére joguk gyakorlásához. A műsorszolgáltató ezt a jogot eseti alapon a kifejezetten a műsorszolgáltató nevében eljáró közvetítőn keresztül is gyakorolhatja. Az ilyen rövid részleteket bármely csatorna, ideértve a sportcsatornákat is, sugározhatja az egész Európai Unió területén, és e részletek legfeljebb 90 másodperc hosszúak lehetnek.

A rövid részletekhez való hozzáférés joga csak akkor lehet határon átnyúló, ha ez szükséges. Ezért a műsorszolgáltatóknak a hozzáférést először a nagy közérdeklődésre számot tartó esemény tekintetében kizárólagos jogokkal rendelkező azonos tagállamban letelepedett műsorszolgáltatótól kell kérniük.

Az általános hírműsorok fogalma nem foglalja magában a rövid részletek szórakoztatási célokat szolgáló műsor-számokká történő összeállítását.

A származási ország elve mind a rövid részletekhez való hozzáférésre, mind azok továbbítására vonatkozik. Határon átnyúló esetekben ez azt jelenti, hogy az egyes szakaszokban a különböző tagállamok jogát felváltva kell alkalmazni. Először, a rövid részletekhez való hozzáférés esetén azon tagállam joga alkalmazandó, ahol az eredeti jelet sugárzó (azaz a hozzáférést biztosító) műsorszolgáltató letelepedett. Ez általában az a tagállam, ahol az érintett eseményre sor kerül. Ha egy tagállam az érintett eseményhez való hozzáférésre vonatkozóan egyenértékű rendszert alakított ki, minden esetben ezen tagállam joga alkalmazandó. Másodsor, a rövid részletek közvetítésekor azon tagállam joga alkalmazandó, ahol a rövid részleteket közvetítő műsorszolgáltató letelepedett.

(40) Ezen irányelvnek azok a követelményei, amelyek a nagy közérdeklődésre számot tartó eseményekhez rövid híradás céljából való hozzáférésre vonatkoznak, nem érintik az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾ és a szerzői joggal és a szomszédos jogokkal kapcsolatos érintett nemzetközi egyezményeket. A tagállamok a nagy közérdeklődésre számot tartó eseményhez való hozzáférést ezen irányelv értelmében a műsorszolgáltató jeléhez való hozzáférés biztosításával teszik lehetővé. Választhatnak azonban ezen irányelv értelmében egyéb egyenértékű módokat is. Ezek közé tartozik például az események helyszínéhez

való hozzáférés biztosítása a jelhez való hozzáférés biztosítását megelőzően. A műsorszolgáltatók köthetnek részletesebb szerződéseket is.

(41) Biztosítani kell, hogy a médiaszolgáltatók azon gyakorlata, hogy élőben közvetített televíziós hírműsoraikat az élő közvetítést követően lekérhető módon is biztosítják, továbbra is lehetséges legyen anélkül, hogy az egyes programokat a rövid részletek elhagyásával megvágják. E lehetőség az ugyanazon médiaszolgáltató által nyújtott, az eredeti műsorszámmal teljesen azonos televíziós közvetítés lekérhető biztosítására korlátozódik annak érdekében, hogy az ne legyen új, a rövid részleteken alapuló lekérhető üzleti modellek létrehozására használható.

(42) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások egyrészt a felhasználó számára rendelkezésre álló választási és befolyásolási lehetőségekben, másrészt a társadalomra gyakorolt hatásban térnek el a televíziós műsorszolgáltatásoktól⁽²⁾. Ez indokolja a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokra előírt kevésbé szigorú szabályokat: e szolgáltatásoknak csak az ezen irányelvben foglalt alapvető szabályoknak kell megfelelniük.

(43) Az audiovizuális médiaszolgáltatások különleges jellege miatt, különösen pedig mivel ezek a szolgáltatások befolyásolják a lakosság véleményalkotásának módját, alapvető fontosságú, hogy a felhasználók tudják, pontosan ki felelős e szolgáltatások tartalmáért. Fontos ezért, hogy a tagállamok biztosítsák, hogy a felhasználók mindig könnyen és közvetlenül hozzá tudjanak férni a médiaszolgáltatóra vonatkozó információkhoz. A közösségi jog irányadó rendelkezéseinek sérelme nélkül a tagállamok feladata annak eldöntése, hogy ez a cél milyen gyakorlati megoldásokkal érhető el.

(44) A jogalkotók, a médiaipar és a szülők számára továbbra is aggodalomra ad okot az audiovizuális médiaszolgáltatásokban megjelenő káros tartalom elérhetősége. Új kihívások is meg fognak jelenni, különösen az új platformokkal és az új termékekkel kapcsolatban. Ezért olyan szabályok bevezetése szükséges, amelyek valamennyi audiovizuális médiaszolgáltatásban, többek között az audiovizuális kereskedelmi közleményben is védik a kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődését, valamint az emberi méltóságot.

(45) A kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődése és az emberi méltóság védelmében meghozott intézkedéseket gondosan egyensúlyban kell tartani a véleménynyilvánításnak az Európai Unió alapjogi chartájában kinyilvánított alapjogával. A kérdéses intézkedéseknek – mint például a személyes azonosító szám (PIN-kódok), a szűrőrendszerek vagy a jelölés használata – tehát azt a célt kell szolgálniuk, hogy biztosítsák a kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődését és az emberi méltóság kellő szintű védelmét, különösen a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében.

⁽¹⁾ HL L 167., 2001.6.22., 10. o.

⁽²⁾ C-89/04., Mediakabel-ügy.

- A kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról szóló ajánlás már elismeri a szűrőrendszerek és a jelölések fontosságát, és számos olyan lehetséges intézkedést tartalmaz, amely a kiskorúak javát szolgálhatja, mint például hatékony, naprakésszé tehető és felhasználóbarát szűrési rendszer rendszeres biztosítása a felhasználó részére valamely internetszolgáltatónál történő előfizetéskor, vagy kifejezetten gyermekeknek szánt, automatikus szűrési rendszerrel felszerelt szolgáltatásokhoz való hozzáférés nyújtása.
- (46) A gyermekek szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló, 2003. december 22-i 2004/68/IB tanácsi kerethatározat⁽¹⁾ rendelkezéseinek megfelelően a tagállamok joghatósága alá tartozó médiaszolgáltatókra minden esetben vonatkozik a gyermekpornográfia terjesztésének tilalma.
- (47) Az irányelv egyetlen, a kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődését és az emberi méltóság védelmét célzó rendelkezése sem igényli szükségképpen, hogy az ezen érdekek védelmében hozott intézkedéseket a tagállam az audiovizuális médiaszolgáltatások közigazgatási szervek általi előzetes ellenőrzése révén valósítsa meg.
- (48) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban benne rejlik az a lehetőség, hogy részben a televíziós műsor-szolgáltatás helyére lépjenek. Ennek megfelelően adott esetben támogatniuk kell az európai alkotások terjesztését és készítését, és ennek révén aktívan hozzá kell járulniuk a kulturális sokszínűség előmozdításához. Az európai alkotások ilyen jellegű támogatása megvalósulhatna például az e szolgáltatások által az európai alkotások elkészítéséhez vagy jogainak megszerzéséhez nyújtott pénzügyi hozzájárulások, az európai alkotásoknak a lekérés alapján videofilmet hozzáférhetővé szolgáltatások katalógusaiban való minimális arányának biztosítása, vagy az európai alkotásoknak az elektronikus műsorka-lauzokban történő vonzó bemutatása által. Fontos, hogy az európai alkotások audiovizuális médiaszolgáltatásokban való népszerűsítésére vonatkozó előírások alkalmazását rendszeresen értékeljék. Az ezen irányelvben előírt jelentésekben a tagállamoknak figyelembe kell venniük továbbá különösen e szolgáltatások pénzügyi hozzájárulását az európai alkotások készítéséhez és jogainak megszerzéséhez; az európai alkotásoknak az audiovizuális médiaszolgáltatások kínálatán belül képviselt részarányát; valamint az ilyen szolgáltatások által kínált európai alkotások tényleges fogyasztását.
- (49) A „műsorszolgáltatóktól független producerek” 89/552/EGK irányelvben említett fogalmának meghatározásakor a tagállamoknak megfelelően figyelembe kell venniük különösen az olyan kritériumokat, mint például a gyártó társaság tulajdonviszonyai, az azonos műsorszolgáltatónak szállított műsorok mennyisége és a másodlagos jogok tulajdonviszonya.
- (50) A 89/552/EGK irányelv 4. cikkében foglalt rendelkezések végrehajtása során a tagállamoknak ösztönözniük kell a műsorszolgáltatókat arra, hogy kellő teret adjanak a koprodukcióban készített vagy a nem hazai származású európai alkotásoknak.
- (51) Biztosítani kell, hogy a médiaszolgáltatók a filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotásokat a jogosultakkal kötött megállapodásban megjelölt időszakban sugározzák.
- (52) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások növelik a fogyasztók választási lehetőségeit. Ezért a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban megjelenő audiovizuális kereskedelmi közleményt indokolatlan és műszaki szempontból értelmetlen részletesen szabályozni. Ugyanakkor egyértelmű közpolitikai célok elérése érdekében minden audiovizuális kereskedelmi közleménynek a megjelölésre vonatkozó szabályok mellett tiszteletben kell tartania a minőségre vonatkozó alapvető szabályokat is.
- (53) A válaszadás joga megfelelő jogorvoslatot biztosít a televíziós műsorszolgáltatás esetében, és online környezetben is alkalmazható. A kiskorúak és az emberi méltóság védelméről és a válaszadás jogáról szóló ajánlás már tartalmaz megfelelő iránymutatást az intézkedések nemzeti jogban vagy gyakorlatban való végrehajtásához, a válaszadás jogának vagy az ezzel egyenértékű jogorvoslatoknak az online médiával kapcsolatban történő biztosítása érdekében.
- (54) Amint arra a „határok nélküli televíziózásról” szóló irányelv reklámra vonatkozó rendelkezéseinek bizonyos vonatkozásairól szóló bizottsági értelmező közlemény⁽²⁾ rámutatott, új reklámtechnikák és marketingmódszerek megjelenésével a hagyományos műsorszolgáltatás keretei között megvalósuló audiovizuális kereskedelmi közleményben olyan új hatékony lehetőségek jöttek létre, amelyek a hagyományos műsorszolgáltatás számára potenciálisan kedvezőbb versenypozíciót biztosítanak a lekérhető szolgáltatásokkal folytatott versenyben.
- (55) A kereskedelem és a technológiai fejlődés több választási lehetőséget kínál, és nagyobb felelősséget vár el a felhasználtól az audiovizuális médiaszolgáltatások igénybevételeiben. Annak érdekében, hogy a szabályozás arányos maradjon az elérendő közérdekű célokkal, a televíziós műsorszolgáltatás tekintetében bizonyos fokú rugalmasságot kell lehetővé tenni: az elkülönítés elvét a televíziós reklámra és a televíziós vásárlásra kell korlátozni, míg bizonyos feltételek megléte esetén engedélyezni kell a termék megjelenítést, kivéve ha valamely tagállam másként határoz, és egyes mennyiségi korlátozásokat el kell törölni. A burkolt termék megjelenítést azonban tiltani kell. Az elkülönítés elvének nem szabad megakadályoznia új reklámtechnikák alkalmazását.

⁽¹⁾ HL L 13., 2004.1.20., 44. o.⁽²⁾ HL C 102., 2004.4.28., 2. o.

- (56) Az ezen irányelvben szabályozott kereskedelmi gyakorlat körén kívül az audiovizuális médiaszolgáltatásokban megjelenő tisztességtelen, például megtévesztő vagy agresszív kereskedelmi gyakorlatra a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól szóló, 2005. május 11-i 2005/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁽¹⁾ kell alkalmazni. Ezen túlmenően, mivel a cigaretta és más dohánytermékek nyomtatott sajtóban, információs társadalmi szolgáltatásokban és rádiós műsorszolgáltatásokban történő reklámozását megtiltó 2003/33/EK irányelv nem érinti a 89/552/EGK irányelv rendelkezéseit, az audiovizuális szolgáltatások különleges jellegére tekintettel a tagállamok dohánytermékek reklámozására és támogatására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseinek közelítéséről szóló, 2003. május 26-i 2003/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁾ és a 89/552/EGK irányelv közötti viszonyt ezen irányelv hatálybalépését követően is változatlanul kell maradnia. Az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló, 2001. november 6-i 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ egyes gyógyszerkészítmények nyilvános reklámozását megtiltó 88. cikkének (1) bekezdése ugyanezen cikk (5) bekezdése értelmében alkalmazandó, nem sértve a 89/552/EGK irányelv 14. cikkének rendelkezéseit; a 2001/83/EK irányelv és a 89/552/EGK irányelv közötti viszonyt ezen irányelv hatálybalépését követően is változatlanul kell maradnia. Továbbá ezen irányelv nem sérti az élelmiszerekkel kapcsolatos, tápanyag-összetételre és egészségre vonatkozó állításokról szóló, 2006. december 20-i 1924/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽⁴⁾.
- (57) Tekintettel arra, hogy az új technológiák – például a digitális videofelvevő készülékek és a megnövekedett csatornaválaszték – alkalmazásából adódóan megnövekedett azon lehetőségek száma, amelyek révén a nézők elkerülhetik a reklámokat, többé nem indokoltak a reklámbejátszások elhelyezésére vonatkozó, a nézők védelmét célzó részletes szabályok. Miközben ezen irányelv nem növeli a reklámra fordítható műsoridő hosszát, nagyobb rugalmasságot biztosít a műsorszolgáltató számára azzal a megkötéssel, hogy a reklám nem bonthatja meg indokolatlanul a műsorszámok egységét.
- (58) Ezen irányelv védelemben kívánja részesíteni az európai televíziózás különleges jellegét, amelyben a reklám lehetőség szerint a műsorszámok között helyezkedik el, ezért korlátozásokat ír elő a filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotások és a televízió céljára készült filmek, valamint egyes, továbbra is védendő műsorkategóriák lehetséges megszakításaira.
- (59) A televíziós reklámra fordított napi műsoridő létező korlátozása eddig is inkább csak elméleti jelentőségű volt. Az óránkénti korlátozás fontosabb, mert főműsoridőben is kifejti hatását. Ezért a napi korlátot el kell törölni, az óránkénti korlátot pedig a televíziós reklámok és a televíziós vásárlási reklámok tekintetében fenn kell tartani. A fogyasztók rendelkezésére álló nagyobb választék miatt ugyancsak indokolatlannak tűnik a televíziós vásárlásra vagy reklámra szakosodott csatornákra előírt időkorlátozás fenntartása. A televíziós reklámbejátszások és a televíziós vásárlási bejátszások óránkénti 20 %-os korlátozása ugyanakkor érvényben marad. A televíziós reklámbejátszás fogalma alatt az ezen irányelv által módosított 89/552/EGK irányelv 1. cikkének i) pontjában meghatározott, tizenkét percet meg nem haladó időtartamú televíziós reklámot kell érteni.
- (60) Ezen irányelv tiltja a burkolt audiovizuális kereskedelmi közleményt, mert az negatív hatással van a fogyasztókra. A burkolt audiovizuális kereskedelmi közlemény tilalma ezen irányelv keretében nem vonatkozik a jogszerű termék megjelenítésre, amennyiben a nézőt megfelelő módon tájékoztatják a termék megjelenítés létéről. Erre úgy kerülhet sor, hogy jelzik – például egy semleges logóval – hogy egy adott műsorszámban termék megjelenítés történik.
- (61) A termék megjelenítés a filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotások és a televízió céljára készült filmek körében valós gyakorlatnak számít, de a tagállamok eltérően szabályozzák. A versenyegyenlőség biztosítása és ezáltal az európai médiaipar versenyképességének fokozása érdekében el kell fogadni a termék megjelenítésre vonatkozó szabályokat. A termék megjelenítés ezen irányelv által bevezetett fogalma minden olyan audiovizuális kereskedelmi közleményt magában foglal, amely terméket, szolgáltatást, ezek védjegyét vagy mind ezekre való utalást tartalmaz oly módon, hogy az – fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében – műsorszámában jelenik meg. Az áruk vagy szolgáltatások ingyenes nyújtása, mint például a produkciós kellékek vagy díjak, csak akkor tekinthetők termék megjelenítésnek, ha az érintett áruk vagy szolgáltatások jelentős értékűek. A termék megjelenítésre ugyanazok a mennyiségi szabályok és korlátozások alkalmazandók, mint az audiovizuális kereskedelmi közleményre. A támogatás és a termék megjelenítés közötti különbség döntő kritériuma az, hogy termék megjelenítés esetén a termékre való utalás beépül a műsorszámába, az ezen irányelv által módosított 89/552/EGK irányelv 1. cikke m) pontjában foglalt fogalom meghatározás ezért tartalmazza a „műsorszámában” szót. Ezzel szemben a támogatóra való utalást meg lehet jeleníteni a műsorszám közben, de ez nem képezi a cselekmény részét.
- (62) A termék megjelenítést alapvetően meg kell tiltani. Mindazonáltal bizonyos műsorszámok esetében pozitív lista alapján helyénvaló eltérést biztosítani. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy ezeket az eltéréseket részben vagy egészben ne alkalmazzák, például azért, hogy a termék megjelenítést csak olyan műsorszámokban engedélyezik, amelyeket nem kizárólag abban a tagállamokban gyártottak.

(1) HL L 149., 2005.6.11., 22. o.

(2) HL L 152., 2003.6.20., 16. o.

(3) HL L 311., 2001.11.28., 67. o. A legutóbb az 1901/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 378., 2006.12.27., 1. o.) módosított irányelv.

(4) HL L 404., 2006.12.30., 9. o, helyesbítve: HL L 12., 2007.1.18., 3. o.

(63) Tilos továbbá a támogatás és a termék megjelenítés, amennyiben a médiaszolgáltató felelősségét és szerkesztői függetlenségét érintő módon befolyásolná a műorszámok tartalmát. A tematikus megjelenítés esetében ez a helyzet áll fenn.

(64) A fogyatékkal élőknek és az időseknek a Közösség társadalmi és kulturális életében való részvételére és az abba történő integrációra való joga elválaszthatatlanul összekapcsolódik a hozzáférhető audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtásával. A hozzáférhetőség lehetővé tételének módjai magukban foglalják többek között a jelbeszédet, a feliratozást, a hangos kísérszöveget és a közérthető képernyőmenüket, de nem korlátozódnak kizárólag ezekre.

(65) A Szerződés által a tagállamokra ruházott feladatok alapján ezen irányelv átültetéséért és tényleges végrehajtásáért a tagállamok felelősek. A tagállamok megválaszthatják a jogi hagyományaiknak és meglévő struktúráiknak megfelelő eszközöket és különösen a hatáskörrel rendelkező független szabályozó szerveik formáját, annak érdekében, hogy az ezen irányelv végrehajtásával kapcsolatos tevékenységüket részrehajlástól mentesen és átlátható módon végezhesék. Konkrétabban, a tagállamok által megválasztott eszközöknek hozzá kellene járulniuk a médiapluralizmus előmozdításához.

(66) Ezen irányelv helyes alkalmazásának biztosítása érdekében elengedhetetlen a tagállamok hatáskörrel rendelkező szabályozó szervei és a Bizottság közötti szoros együttműködés. Különösen fontos a tagállamok közötti és a tagállamok szabályozó szervei közötti hasonlóan szoros együttműködés azon hatások tekintetében, amelyekkel az egyik tagállamban letelepedett műorszolgáltató egy másik tagállamban bírhat. Ha a nemzeti jog engedélyezési eljárást ír elő, és több mint egy tagállam érintett, kívánatos, hogy az érintett szervek között még az ilyen engedélyek kiadása előtt kerüljön sor kapcsolatfelvételre. Ezen együttműködésnek ki kell terjednie valamennyi, az ezen irányelv által módosított 89/552/EGK irányelv és különösen annak 2., 2a. és 3. cikke által összehangolt területre.

(67) Mivel ezen irányelv céljait, nevezetesen az audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében egy belső határok nélküli térség megteremtését a közérdekű célok – különösen a kiskorúak és az emberi méltóság magas szintű védelmének és a fogyatékkal élő személyek jogai megerősítésének egyidejű biztosítása mellett – a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, és ezért ezen irányelv léptéke és hatása miatt azok közösségi szinten jobban megvalósíthatók, a Közösség intézkedéseket hozhat a Szerződés 5. cikkében foglalt szubsidiaritás elvének megfelelően. Az e cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.

(68) A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás⁽¹⁾ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsenek táblázatokat, amelyekben a lehető legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

A 89/552/EGK irányelv a következőképpen módosul:

1. A cím helyébe a következő cím lép:

„Az Európai Parlament és a Tanács 1989. október 3-i 89/552/EGK irányelve a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)”.

2. Az 1. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„1. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »audiovizuális médiaszolgáltatás«:

— a Szerződés 49. és 50. cikkének értelmében vett olyan szolgáltatás, amelyért egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősséget visel, és amelynek elsődleges célja műorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy nevelés céljából a közönséghez történő eljuttatása a 2002/21/EK irányelv 2. cikkének a) pontja értelmében vett elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Az ilyen audiovizuális médiaszolgáltatás vagy az ezen cikk e) pontjában meghatározott televíziós műorszolgáltatás, vagy az ezen cikk g) pontjában meghatározott lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás,

és/vagy

— audiovizuális kereskedelmi közlemény;

b) »műorszám«: hangos vagy néma mozgóképek sorozata, amely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorkináltnál önálló egységet alkot, és amelynek formája és tartalma a televíziós műorszolgáltatásával összehasonlítható. Műorszámok magukban foglalják például az egész estés filmeket, sporteseményeket, vígjátékokat, dokumentumfilmeket, gyermekműsorokat és az eredeti drámákat;

⁽¹⁾ HL C 321., 2003.12.31., 1. o.

- c) »szerkesztői felelősség«: a műorszámok kiválasztása és összeállítása – televíziós műorszolgáltatás esetében a műorszámok időbeli összeállítása, lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások esetében pedig a műsorkínálat összeállítása – során megvalósuló tényleges ellenőrzés. A szerkesztői felelősség nem eredményez szükségszerűen a nemzeti jog szerinti jogi felelősséget a nyújtott tartalom vagy szolgáltatás tekintetében;
- d) »médiaszolgáltató«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely szerkesztői felelősséget visel az audiovizuális médiaszolgáltatás audiovizuális tartalmának megválasztásáért, és meghatározza annak elrendezését;
- e) »televíziós műorszolgáltatás« (azaz lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): a médiaszolgáltató által nyújtott, műorszámok műsorrend alapján történő egyidejű megtekintését lehetővé tevő audiovizuális médiaszolgáltatás;
- f) »műorszolgáltató«: televíziós műorszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató;
- g) »lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás« (azaz nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): olyan, médiaszolgáltató által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatás, amelyben a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó egyéni kérés alapján, az általa kiválasztott időpontban tekintheti meg a műorszámokat;
- h) »audiovizuális kereskedelmi közlemény«: olyan hangos vagy néma képek, amelyek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen képek fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérnek egy műorszámot, vagy szerepelnek abban. Az audiovizuális kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a televíziós reklám, a támogatás, a televíziós vásárlás és a termékmegjelenítés;
- i) »televíziós reklám«: bármilyen formájú közlemény, amelyet köz- vagy magánvállalkozás vagy természetes személy fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében vagy önreklámozás céljából egy szakma, üzlet, foglalkozás vagy hivatás tekintetében közvetít annak érdekében, hogy fizetés ellenében előmozdítsa áruk vagy szolgáltatások értékesítését, beleértve az ingatlanokat, a jogokat és a kötelezettségeket is;
- j) »burkolt audiovizuális kereskedelmi közlemény«: áruk, szolgáltatások, illetve valamely áru gyártója vagy szolgáltatója nevének, védjegyének vagy tevékenységének szavakban vagy képekben megfogalmazott, műorszámokban történő bemutatása, ha ez a bemutatás a médiaszolgáltató szándéka szerint reklámcélokat szolgál, és természetét tekintve félrevezetheti a közönséget. Az ilyen jellegű bemutatást különösen akkor kell szándékosnak tekinteni, ha fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében nyújtják;
- k) »támogatás«: olyan hozzájárulás, amelyet audiovizuális médiaszolgáltatás nyújtásával vagy audiovizuális alkotások készítésével nem foglalkozó köz- vagy magánvállalkozás vagy természetes személy nyújt audiovizuális médiaszolgáltatások vagy műorszámok finanszírozására azzal a céllal, hogy népszerűsítse nevét, védjegyét, arculatát, tevékenységét vagy termékeit;
- l) »televíziós vásárlás«: olyan közvetlen ajánlatok, amelyeket fizetés ellenében közvetítenek a közönségnek áruk vagy szolgáltatások értékesítése céljából, beleértve az ingatlanokat, a jogokat és a kötelezettségeket is;
- m) »termékmegjelenítés«: az audiovizuális kereskedelmi közlemény bármely olyan formája, amely terméket, szolgáltatást, ezek védjegyét vagy ezekre való utalást tartalmaz oly módon, hogy az – fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében – egy műorszámokban jelenik meg;
- n) i. »európai alkotások« a következők:
- a tagállamokból származó alkotások,
  - az Európa Tanácsnak a határokat átlépő televíziózásról szóló európai egyezménye részes feleinek számító harmadik európai államokból származó alkotások, amelyek megfelelnek a ii. alpont feltételeinek,
  - a Közösség és harmadik országok között az audiovizuális ágazatra vonatkozóan létrejött megállapodások keretében, koprodukcióban elkészített olyan alkotások, amelyek megfelelnek a vonatkozó megállapodások feltételeinek.
  - A második és harmadik francia bekezdés rendelkezéseinek alkalmazásának feltétele, hogy a tagállamokból származó alkotásokra ne vonatkozzanak az érintett harmadik országokban megkülönböztető intézkedések.

ii. Az i. alpont első és második francia bekezdésében említett alkotások elsősorban olyan alkotások, amelyek az ugyanezen francia bekezdésekben említett egy vagy több államban lakóhellyel rendelkező szerzőkkel és munkatársak közreműködésével készültek, feltéve hogy megfelelnek a következő három feltétel egyikének:

— az említett államok közül egyben vagy többen letelepedett egy vagy több producer alkotásai, vagy

— az alkotások gyártását az említett tagállamok közül egyben vagy többen letelepedett egy vagy több producer felügyeli, és ténylegesen ellenőrzi, vagy

— az összes koprodukciós költséghez túlnyomó részben az említett államok koproducerei járultak hozzá, és a koprodukciót nem az említett államokon kívül letelepedett egy vagy több producer ellenőrzi.

iii. Azon alkotások, amelyek az i. alpont értelmében nem európai alkotások, de amelyek a tagállamok és harmadik országok között kötött kétoldalú koprodukciós szerződések keretében készültek, európai alkotásoknak tekintendők, feltéve hogy a közösségi koproducerek biztosítják a gyártási összköltség többségét, és hogy a gyártást nem a tagállamokon kívül letelepedett egy vagy több producer irányítja.”.

3. A 2. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„2. cikk

(1) Minden tagállam biztosítja, hogy a joghatósága alá tartozó médiaszolgáltatók által közvetített valamennyi audiovizuális médiaszolgáltatás megfeleljen az adott tagállamban a nagyközönségnek szánt audiovizuális médiaszolgáltatásokra alkalmazandó jogrendszer szabályainak.

(2) Ezen irányelv alkalmazásában egy tagállam joghatósága alá tartozó médiaszolgáltatók a következők:

a) azok, amelyek a (3) bekezdés szerint az adott tagállamban telepedtek le; vagy

b) azok, amelyekre a (4) bekezdés alkalmazandó.

(3) Ezen irányelv alkalmazásában a következő esetekben kell egy médiaszolgáltatót egy tagállamban letelepedettnak tekinteni:

a) a médiaszolgáltató központi ügyvezetésének helye az adott tagállamban található, és az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos szerkesztői döntéseket abban a tagállamban hozzák;

b) ha a médiaszolgáltató központi ügyvezetésének helye az egyik tagállamban található, de az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos szerkesztői döntéseket egy másik tagállamban hozzák, azt abban a tagállamban kell letelepedettnak tekinteni, amelyikben az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos tevékenységben közreműködő munkaerő jelentős része működik. Ha az érintett tagállamok mindegyikében működik az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos tevékenység folytatásában közreműködő munkaerő jelentős része, akkor a médiaszolgáltatót abban a tagállamban kell letelepedettnak tekinteni, amelyikben központi ügyvezetésének helye található. Ha az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos tevékenység folytatásában közreműködő munkaerő jelentős része az említett tagállamok egyikében sem működik, a médiaszolgáltatót abban a tagállamban kell letelepedettnak tekinteni, ahol az adott tagállam joga szerint elsőként megkezdte tevékenységét, feltéve hogy folyamatos és tényleges kapcsolatot tart fenn annak a tagállamnak a gazdaságával;

c) ha egy médiaszolgáltató központi ügyvezetésének helye egy tagállamban található, de az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos döntéseket egy harmadik országban hozzák, vagy fordítva, azt az érintett tagállamban letelepedettnak kell tekinteni, feltéve hogy az audiovizuális médiaszolgáltatással kapcsolatos tevékenység folytatásában szerepet játszó munkaerő jelentős része abban a tagállamban működik.

(4) Azokat a médiaszolgáltatókat, amelyekre a (3) bekezdés rendelkezései nem alkalmazandók, egy tagállam joghatósága alá tartozónak kell tekinteni a következő esetekben:

a) az adott tagállamban található műholdas feladó-állomást használnak;

b) bár nem használnak az adott tagállamban található műholdas feladó-állomást, a műholdnak az adott tagállam tulajdonában lévő átviteli kapacitását használják.

(5) Ha a (3) és (4) bekezdés szerint nem dönthető el, hogy melyik tagállamnak van joghatósága, az illetékes tagállam az, amelyben a médiaszolgáltató a Szerződés 43–48. cikkének értelmében letelepedett.

(6) Ez az irányelv nem alkalmazandó az olyan, kizárólag harmadik országokban történő vételre szánt audiovizuális médiaszolgáltatásokra, amelyek szokásos fogyasztói eszközökkel közvetlenül vagy közvetve nem foghatók nyilvánosan egy vagy több tagállamban.”.

4. A 2a. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják a más tagállamokból származó audiovizuális médiaszolgáltatások vételének szabadságát, és nem korlátozzák a területükön azok továbbközvetítését olyan okokból, amelyek az ezen irányelv által összehangolt területekre vonatkoznak.”;

b) A (2) bekezdés bevezető mondata és a) pontja helyébe a következő lép:

„(2) A tagállamok a televíziós műsorszolgáltatás tekintetében ideiglenesen eltérhetnek az (1) bekezdéstől, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) a más tagállamból származó televíziós műsorszolgáltatás kifejezetten, nyilvánvalóan és súlyosan sérti a 22. cikk (1) vagy (2) bekezdését és/vagy a 3b. cikket;”;

c) A szöveg a következő bekezdésekkel egészül ki:

„(4) A lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások tekintetében a tagállamok az általuk hozott intézkedésekkel eltérhetnek az (1) bekezdéstől egy adott szolgáltatás tekintetében, ha a következő feltételek teljesülnek:

a) az intézkedések:

i. a következő okok egyike miatt szükségesek:

— közrend, különösen a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése és üldözése, ideértve a kiskorúak védelmét és a faji, nemi, vallási vagy nemzeti alapú bármilyen gyűlöletre uszítás és az egyének emberi méltóságának megsértése elleni harcot,

— közegészség-védelem,

— közbiztonság, ideértve a nemzetbiztonsági és honvédelmi érdekek védelmét,

— a fogyasztók védelme, ideértve a befektetők védelmét is;

ii. egy olyan lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás ellen irányulnak, amely az i. alpontban említett célokat sérti, vagy e célokat komolyan és súlyosan veszélyezteti;

iii. az említett célokkal arányosak;

b) a szóban forgó intézkedés meghozatala előtt és a bírósági eljárás sérelme nélkül, ideértve az előzetes eljárásokat és a bünyügyi nyomozás keretében végrehajtott intézkedéseket, a tagállam:

— felkérte azon tagállamot, amelynek joghatósága alá a szolgáltató tartozik, hogy intézkedjen, és a tagállam ezt nem tette meg, vagy az intézkedések nem voltak megfelelőek,

— közölte a Bizottsággal és azzal a tagállammal, amelynek joghatósága alá a szolgáltató tartozik, hogy ilyen intézkedést szándékozik tenni.

(5) A tagállamok sürgős esetben eltérhetnek a (4) bekezdés b) pontjában előírt feltételektől. Ebben az esetben a tagállam az intézkedésről a lehető legrövidebb időn belül értesíti a Bizottságot és azon tagállamot, amelynek joghatósága alá a szolgáltató tartozik, megjelölve azokat az okokat, amelyek miatt a tagállam az esetet sürgősnek tekinti.

(6) A tagállam (4) és (5) bekezdésben említett eljárásához való lehetőségének sérelme nélkül, a Bizottság a lehető legrövidebb időn belül megvizsgálja a közölt intézkedések összeegyeztethetőségét a közösségi joggal. Ha arra a következtetésre jut, hogy az intézkedés összeegyeztethetetlen a közösségi joggal, a Bizottság felkéri a tagállamot, hogy tartózkodjon a tervezett intézkedéstől vagy sürgősen szüntesse meg az intézkedést.”.

5. A 3. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„3. cikk

(1) A tagállamoknak továbbra is jogukban áll előírni, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók az ezen irányelv által összehangolt területeken részletesebb vagy szigorúbb szabályoknak feleljenek meg, feltéve hogy e szabályok megfelelnek a közösségi jognak.

(2) Ha a tagállam:

- a) gyakorolta az (1) bekezdés szerinti, részletesebb vagy szigorúbb általános közérdekű szabályok elfogadására vonatkozó jogát; és
- b) megállapítja, hogy egy másik tagállam joghatósága alá tartozó műsorszolgáltató valamely televíziós műsorszolgáltatását teljes egészében vagy legnagyobb részét az ő területére irányítja,

kapcsolatba léphet a műsorszolgáltató tekintetében joghatósággal rendelkező tagállammal annak érdekében, hogy a felmerülő problémákra kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak. Az első tagállamtól érkező megindokolt kérelem kézhezvételét követően a joghatósággal rendelkező tagállam felszólítja a műsorszolgáltatót, hogy tegyen eleget a kérdéses általános közérdekű szabályoknak. A joghatósággal rendelkező tagállam a kérelem kézhezvételét követő két hónapon belül tájékoztatja az első tagállamot az elért eredményekről. Bármelyik tagállam felkérheti a 23a. cikk szerinti létrehozott kapcsolattartó bizottságot az eset kivizsgálására.

(3) Ha az első tagállam megállapítja:

- a) hogy a (2) bekezdés alkalmazása által elért eredmények nem kielégítőek; és
- b) hogy az érintett műsorszolgáltató azért telepedett le a joghatósággal rendelkező tagállamban, hogy kijátssza a szigorúbb szabályokat, amelyek az ezen irányelv által összehangolt területeken alkalmazandók lennének rá, ha a műsorszolgáltató az első tagállamban telepedett volna le,

úgy megfelelő intézkedéseket fogadhat el az érintett műsorszolgáltatóval szemben.

Ezen intézkedéseknek objektíven szükségeseknek kell lenniük, azokat megkülönböztetés nélkül kell alkalmazni, és arányosnak kell lenniük az elérni kívánt célokkal.

(4) A tagállamok a (3) bekezdés alapján csak akkor hozhatnak intézkedéseket, ha az alábbi feltételek teljesülnek:

- a) a tagállam értesítette a Bizottságot és azt a tagállamot, amelyben a műsorszolgáltató letelepedett, az ilyen intézkedések meghozatalára irányuló szándékáról, és megindokolta megállapítását; és
- b) a Bizottság úgy határoz, hogy az intézkedések a közösségi joggal összeegyeztethetőek és különösen az ezen intézkedéseket hozó tagállamoknak a (2) és (3) bekezdés szerinti megállapításai kellően megalapozottak.

(5) A Bizottság az (4) bekezdés a) pontjában említett értesítéstől számított három hónapon belül határoz. Ha megállapítja, hogy az intézkedések összeegyeztethetetlenek-e a közösségi joggal, akkor az érintett tagállam tartózkodni köteles a javasolt intézkedések meghozatalától.

(6) A tagállamok jogrendszerük keretei között megfelelő eszközökkel biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók ténylegesen megfeleljenek ezen irányelv rendelkezéseinek.

(7) A tagállamok az ezen irányelv által összehangolt területeken a jogrendszerük által lehetővé tett mértékben ösztönzik a nemzeti szintű társ- és/vagy önszabályozási rendszereket. E rendszereket úgy kell kialakítani, hogy azokat a legfontosabb érdekeltek széles körben elfogadják az érintett tagállamokban, és biztosítsák a szabályok tényleges betartását.

(8) A 2000/31/EK irányelv alkalmazandó, amennyiben ezen irányelv másként nem rendelkezik. Abban az esetben, ha a 2000/31/EK irányelv valamely rendelkezése ellentétes ezen irányelv valamely rendelkezésével, ezen irányelv rendelkezéseit kell alkalmazni, amennyiben ez az irányelv másként nem rendelkezik.”.

6. A 3a. cikket el kell hagyni.

7. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IIA. FEJEZET

VALAMENNYI AUDIOVIZUÁLIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSRA ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

3a. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó audiovizuális médiaszolgáltatók egyszerűen, közvetlenül és folyamatosan hozzáférhetővé teszik a szolgáltatás igénybe vevői számára legalább:

- a) a médiaszolgáltató nevét;
- b) a médiaszolgáltató letelepedési helyének postai címét;
- c) a médiaszolgáltatóra vonatkozó részletes adatokat – beleértve a médiaszolgáltató elektronikus postacímét vagy honlapjának címét –, amelyek révén gyorsan létesíthető vele közvetlen és tényleges kapcsolat;
- d) adott esetben a hatáskörrel rendelkező szabályozó vagy felügyeleti szervek megjelölését.

3b. cikk

A tagállamok megfelelő eszközökkel biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatások ne tartalmazzanak fajon, nemem, vallási vagy nemzetiségi hovatartozáson alapuló gyűlöletkeltést.

3c. cikk

A tagállamoknak ösztönözniük kell a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatókat annak biztosítására, hogy szolgáltatásaikat fokozatosan tegyék hozzáférhetővé a látási vagy hallási fogyatékkal élők számára.

3d. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotást ne közvetítsenek a jogosulttal létrejött megállapodásban kikötött időszakon kívül.

3e. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók által közölt audiovizuális kereskedelmi közlemény megfeleljen a következő követelményeknek:

- a) az audiovizuális kereskedelmi közleménynek, mint olyannak, könnyen felismerhetőnek kell lennie. Tilos a burkolt audiovizuális kereskedelmi közlemény;

- b) az audiovizuális kereskedelmi közlemény nem alkalmazhat tudatosan nem észlelhető technikákat;

- c) az audiovizuális kereskedelmi közlemény:

- i. nem sértheti az emberi méltóságot;

- ii. nem tartalmazhat, illetve támogathat a nemem, faji vagy etnikai származáson, nemzetiségen, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon, életkoron vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetést;

- iii. nem bátoríthat egészségre vagy biztonságra ártalmas magatartásra;

- iv. nem bátoríthat a környezetvédelem szempontjából nagymértékben káros magatartásra;

- d) tilos a cigarettára és más dohánytermékekre vonatkozó audiovizuális kereskedelmi közlemény minden formája;

- e) az alkoholtartalmú italokra vonatkozó audiovizuális kereskedelmi közlemény nem célozhat kifejezetten kiskorúakat, és nem bátoríthat az ilyen italok mértéktelen fogyasztására;

- f) tilos az olyan gyógyászati termékek, illetve gyógykezelések audiovizuális kereskedelmi közleménye, amelyek csak vényre kaphatók abban a tagállamban, amelynek joghatósága alá a médiaszolgáltató tartozik;

- g) az audiovizuális kereskedelmi közlemény nem okozhatja kiskorúak fizikai vagy erkölcsi romlását. Ennek megfelelően közvetlenül nem buzdíthat kiskorúakat termék vagy szolgáltatás megvásárlására vagy bérbevitelére tapasztalatlanságuk vagy hiszékenységük kihasználásával, közvetlenül nem bátoríthat kiskorúakat arra, hogy rábeszéljék szüleiket vagy másokat a reklámozott termék vagy szolgáltatás megvásárlására, nem használhatja ki a kiskorúak szüleik, tanáraik és más személyek iránti különleges bizalmát, és indokolatlanul nem ábrázolhat kiskorút veszélyes helyzetekben.

- (2) A tagállamoknak és a Bizottságnak ösztönözniük kell a médiaszolgáltatókat arra, hogy magatartási kódexeket dolgozzanak ki az olyan élelmiszerekre és italokra vonatkozó, gyermekműsorokat kísérő vagy azokban foglalt, nem megfelelő audiovizuális kereskedelmi közleményt illetően, amelyek olyan táplálkozási vagy élettani hatással bíró tápanyagokat és egyéb anyagokat tartalmaznak, különösen zsírt, transz-zsírsvavakat, só/nátriumot és cukrokat, amelyeknek túlzott mértékű bevitel a teljes étrendben nem ajánlott.

3f. cikk

(1) A támogatott audiovizuális médiaszolgáltatásoknak vagy műsorszámoknak a következő követelményeknek kell megfelelniük:

- a) tartalmuk és – televíziós műsorszolgáltatás esetén – műsorrendjük semmilyen körülmények között nem befolyásolható oly módon, hogy ez hatással legyen a médiaszolgáltató felelősségére és szerkesztői függetlenségére;
- b) nem bátoríthatnak közvetlenül – különösen különleges vásárlásösztönző utalások révén – áru vagy szolgáltatás megvásárlására vagy bérlésére;
- c) a nézőket egyértelműen tájékoztatni kell a támogatási megállapodás léteéről. A támogatott műsorszámot a támogató neve, logója és/vagy egyéb, a támogatóra utaló jelzés, például egy vagy több termékére vagy szolgáltatására való utalás vagy ezek megkülönböztető jele feltüntetésével, műsorszámtól függően alkalmas módon a műsorszám elején, folyamán és/vagy végén egyértelműen meg kell jelölni.

(2) Audiovizuális médiaszolgáltatásokat vagy műsorszámokat nem támogathat olyan vállalkozás, amelynek elsődleges tevékenysége cigaretta vagy egyéb dohánytermék gyártása vagy értékesítése.

(3) A gyógyszerkészítmények gyártásával vagy értékesítésével, valamint a gyógykezeléssel foglalkozó vállalkozás által támogatott audiovizuális médiaszolgáltatások vagy műsorszámok népszerűsíthetik a vállalkozás nevét vagy arculatát, de nem népszerűsíthetnek olyan konkrét gyógyszerkészítményeket vagy gyógykezeléseket, amelyek abban a tagállamban, amelynek joghatósága alá a médiaszolgáltató tartozik, csak vény ellenében hozzáférhetők.

(4) Hírek és aktuális témákról szóló műsorszámok nem támogathatók. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy megtiltják a támogatói logó megjelenítését a gyermekműsorok, a dokumentumfilmek és a vallási műsorok közben.

3g. cikk

(1) Tilos a termék megjelenítés.

(2) Az (1) bekezdéstől eltérve, ha egy tagállam másként nem határoz, a termék megjelenítés megengedett:

— a filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotások, az audiovizuális médiaszolgáltatások céljára készült filmek és sorozatok, a sportműsorok és a könnyű szórakoztató műsorszámok esetén, vagy

— ha nem kerül sor fizetésre, hanem csak bizonyos termékeket vagy szolgáltatásokat ingyenesen bocsátanak rendelkezésre, például produkciós kellékeket és díjakat, azért, hogy azok valamely műsorba bekerüljenek.

Az első franciabekezdésben említett eltérés nem vonatkozik a gyermekműsorokra.

A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámoknak legalább az összes alábbi követelménynek meg kell felelniük:

- a) tartalmuk és televíziós műsorszolgáltatás esetén műsorrendjük semmilyen körülmények között nem befolyásolható oly módon, amely hatással van a médiaszolgáltató felelősségére és szerkesztői függetlenségére;
- b) nem bátoríthatnak közvetlenül – különösen különleges vásárlásösztönző utalások révén – áru vagy szolgáltatás megvásárlására vagy bérlésére;
- c) nem adhatnak indokolatlan hangsúlyt a szóban forgó terméknek;
- d) a nézőket egyértelműen tájékoztatni kell a termék megjelenítés léteéről. A termék megjelenítést tartalmazó műsorszámot a nézők félrevezetésének elkerülése érdekében a műsorszám elején és végén, valamint amikor a reklámblokkokat követően a műsorszám folytatódik, a megfelelő módon meg kell jelölni.

Kivételes esetekben a tagállamok dönthetnek úgy, hogy lemondanak a d) pontban meghatározott követelményekről, feltéve hogy a szóban forgó műsorszámot nem maga a médiaszolgáltató vagy egy azzal kapcsolatban álló társaság készítette vagy rendelte meg.

(3) A műsorszámok semmilyen esetben sem tartalmazhatnak az alábbi termékekre vonatkozó termék megjelenítést:

— dohánytermék, cigaretta vagy más, olyan vállalkozástól származó termék, amelynek elsődleges tevékenysége cigaretta vagy egyéb dohánytermék gyártása vagy értékesítése, vagy

— olyan gyógyszerkészítmények, illetve gyógykezelések, amelyek csak vénykötelek abban a tagállamban, amelynek joghatósága alá a médiaszolgáltató tartozik.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdés rendelkezései kizárólag 2009. december 19-e után készített műsorszámokra alkalmazandók.”.

8. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IIB. FEJEZET

KIZÁRÓLAG A LEKÉRHETŐ AUDIOVIZUÁLIS MÉDIASZOLGÁLTATÁSOKRA ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK

3h. cikk

A tagállamok meghozzák a megfelelő intézkedéseket annak biztosítására, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók által nyújtott olyan lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások, amelyek súlyosan károsíthatják a kiskorúak fizikai, értelmi vagy erkölcsi fejlődését, csak oly módon legyenek elérhetőek, amely által biztosított, hogy a kiskorúak rendes körülmények között nem láthatják vagy hallhatják az ilyen lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokat.

3i. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók által nyújtott lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások, amennyiben lehetséges, az erre alkalmas eszközökkel támogassák európai alkotások előállítását és az ilyen alkotásokhoz való hozzáférést. E támogatás formái közé tartozhat többek között, hogy e szolgáltatások pénzügyi hozzájárulást nyújtanak az európai alkotások előállításához és jogainak megszerzéséhez, vagy ahhoz, hogy az európai alkotások a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás műsorkínálatában nagyobb arányban és/vagy hangsúlyosabb helyen szerepeljenek.

(2) A tagállamok legkésőbb 2011. december 19-ig, ezt követően pedig négyévente jelentést nyújtanak be a Bizottságnak az (1) bekezdés végrehajtásáról.

(3) A Bizottság a tagállamok által benyújtott információk és egy független vizsgálat alapján jelentést nyújt be az Európai Parlament és a Tanács számára az (1) bekezdés alkalmazásáról, és ebben figyelembe veszi a piaci és a technológiai fejlődést, valamint a kulturális sokszínűség célját.”.

9. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„IIC. FEJEZET

KIZÁRÓLAGOS JOGOK ÉS A RÖVID HÍRADÁSRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK A TELEVÍZIÓS MŰSOR-SZOLGÁLTATÁSBAN

3j. cikk

(1) Minden tagállam hozhat intézkedést a közösségi joggal összhangban annak biztosítására, hogy a joghatósága alá tartozó műsorszolgáltatók kizárólagos alapon ne közvetíthessenek az adott tagállam számára társadalmi szempontból kiemelten jelentős eseményeket oly módon, hogy az adott tagállamban a közönség jelentős részét kizárják az ilyen események élőben vagy későbbi közvetítés útján, szabadon hozzáférhető televízióadásban való követésének lehetőségéből. Ha így jár el, az érintett tagállam jegyzéket készít azokról a meghatározott nemzeti vagy nemzeti eseményekről, amelyeket társadalmi szempontból kiemelkedő jelentőségűnek tart. Erről egyértelmű és átlátható módon és megfelelő időben gondoskodik. Ennek során az érintett tagállam azt is meghatározza, hogy az ilyen események teljes vagy részleges élő közvetítésben kerüljenek műsorra, vagy amennyiben ez objektív közérdekű okokból szükséges vagy megfelelő, teljes vagy részleges későbbi közvetítésre kerüljön sor.

(2) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet az (1) bekezdésnek megfelelően hoztak vagy hozni fognak. Az értesítéstől számított három hónapon belül a Bizottság megvizsgálja, hogy az ilyen intézkedések összeegyeztethetők-e a közösségi joggal, és erről tájékoztatja a többi tagállamot. A Bizottság kikéri a 23a. cikk alapján létrehozott kapcsolattartó bizottság véleményét. A Bizottság a meghozott intézkedéseket haladéktalanul közzéteszi továbbá az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és legalább évente egyszer kiadja a tagállamok által hozott intézkedések egységes szerkezetbe foglalt jegyzékét.

(3) A tagállamok jogalkotási kereteiken belül megfelelő eszközökkel gondoskodnak arról, hogy a joghatóságuk alá tartozó műsorszolgáltatók ezen irányelv kihirdetésének napját követően az általuk vásárolt kizárólagos jogokat nem gyakorolják oly módon, hogy egy másik tagállamban a közönség jelentős részét megfosztják attól a lehetőségtől, hogy az említett másik tagállam által az (1) és (2) bekezdés szerint megjelölt eseményeket teljes körű vagy részleges élő közvetítés, vagy amennyiben ez objektív közérdekű okokból szükséges vagy megfelelő, teljes vagy részleges későbbi közvetítés útján, szabadon hozzáférhető televízióadásban kövessék, ahogyan azt az (1) bekezdés szerint a másik tagállam meghatározta.

3k. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a Közösség területén letelepedett valamennyi műsorszolgáltató rövid híradás céljából méltányos, ésszerű és megkülönböztetéstől mentes módon hozzáférjen az adott tagállam joghatósága alá tartozó műsorszolgáltató által kizárólagos alapon közvetített, nagy közérdeklődésre számot tartó eseményekhez.

(2) Ha a hozzáférést igénylő műsorszolgáltatóval megegyező tagállamban letelepedett másik műsorszolgáltató kizárólagos jogokat szerzett a nagy közérdeklődésre számot tartó eseménnyel kapcsolatban, a hozzáférést e műsorszolgáltatótól kell igényelni.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy e hozzáférést az által garantálják, hogy a műsorszolgáltatók a közvetítő műsorszolgáltató jeléből szabadon választhassanak ki rövid részleteket, és e műsorszolgáltatók kötelesek legalább a forrást megjelölni, kivéve ha ez gyakorlati okokból nem lehetséges.

(4) A (3) bekezdés alternatívájaként a tagállamok olyan egyenértékű rendszert hozhatnak létre, amely a hozzáférést valamely egyéb, méltányos, ésszerű és megkülönböztetéstől mentes módon biztosítja.

(5) A rövid részletek kizárólag általános hírműsorok céljára használhatók fel, és lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatásokban csak akkor használhatók fel, ha ugyanazon médiaszolgáltató ugyanazt a műsorszámot időben késleltetve nyújtja.

(6) Az (1)–(5) bekezdés sérelme nélkül, a tagállamok jogrendszerükkel és joggyakorlatukkal összhangban biztosítják az ilyen rövid részletek rendelkezésre bocsátási módjainak és feltételeinek meghatározását, különösen bármilyen ellentételezési megállapodás, a rövid részletek maximális hossza, valamint azok közvetítésének időbeli korlátai tekintetében. Ha ellentételezést írnak elő, annak összege nem haladhatja meg a hozzáférés biztosítása során közvetlenül felmerülő többletköltségek összegét.”

10. A 4. cikk (1) bekezdésében „a 6. cikk értelmében” szöveg-részt el kell hagyni.

11. A 6. és 7. cikket el kell hagyni.

12. A IV. fejezet címe helyébe a következő szöveg lép:

„TELEVÍZIÓS REKLÁM ÉS TELEVÍZIÓS VÁSÁRLÁS”.

13. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

(1) A televíziós reklámnak és a televíziós vásárlásnak azonnal felismerhetőnek és a szerkesztői tartalomtól megkülönböztethetőnek kell lennie. Az új reklámtechnikák használatának sérelme nélkül a televíziós reklámnak és a televíziós vásárlásnak a műsorszám többi részétől képi és/vagy hangszerekkel és/vagy szünetekkel kellően elhatárolva kell megjelennie.

(2) Elkülönített reklám- és televíziós vásárlási bejátszások – ide nem értve a sportesemények közvetítésében megjelenteket – kivételesen alkalmazhatók.”

14. A 11. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„11. cikk

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a műsorszámba beiktatott televíziós reklám vagy televíziós vásárlás – figyelembe véve a műsorszámokban a természetes szüneteket, a műsor időtartamát és természetét – ne sértse a műsorszám egységét, valamint a jogosultak jogait.

(2) A televíziós célra készült filmek (a fikciós és nem-fikciós sorozatok valamint a dokumentumműsorok kivételével), a filmszínházban történő bemutatásra szánt filmalkotások és a hírműsorok közvetítése televíziós reklámmal és/vagy televíziós vásárlással minden egyes, műsorrend szerinti, legalább harminc perc hosszúságú időszakban egyszer szakítható meg. A gyermekműsorok közvetítése reklámmal és/vagy televíziós vásárlással minden egyes, műsorrend szerinti, legalább harminc perc hosszúságú időszakban egyszer szakítható meg, feltéve hogy a műsorszám műsorrend szerinti időtartama a harminc percet meghaladja. A vallási szertartások nem szakíthatók meg televíziós reklámmal vagy televíziós vásárlással.”

15. A 12. és 13. cikket el kell hagyni.

16. A 14. cikk (1) bekezdését el kell hagyni.

17. A 16. és 17. cikket el kell hagyni.

18. A 18. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18. cikk

(1) A televíziós reklámbejátszások és a televíziós vásárlási bejátszások aránya egész órától egész óráig tartó időtartamon belül nem haladhatja meg a 20 %-ot.

(2) Az (1) bekezdés nem alkalmazandó a műsorszolgáltató által saját műsorszámairól vagy a közvetlenül ezekből a műsorszámokból származó termékekről szóló hirdetésekre, a támogatói közleményekre vonatkozó hirdetésekre és a termékmegjelenítésre.”

19. A 18a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18a. cikk

A televíziós vásárlási műsorablakok – amelyeknek megszakítás nélküli időtartama legalább tizenöt perc – e minőségét képi és hangszerek segítségével egyértelműen jelezni kell.”

20. A 19. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„19. cikk

Az ezen irányelvben foglalt rendelkezések a kizárólag reklámozásra és televíziós vásárlásra szolgáló televíziós csatornákra, valamint a kizárólag önreklámozásra szolgáló televíziós csatornákra értelemszerűen alkalmazandók. Ezekre a csatornákra nem alkalmazandó a III. fejezet, valamint a 11. cikk és a 18. cikk.”.

21. A 19a. cikket el kell hagyni.

22. A 20. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„20. cikk

A 3. cikk sérelme nélkül a tagállamok a közösségi jog kellő figyelembevételével a 11. cikk (2) bekezdésében és a 18. cikkben meghatározott feltételektől eltérő más feltételeket határozhatnak meg a kizárólagosan nemzeti területre szánt televíziós műsorszolgáltatások tekintetében, amelyek a nyilvánosság számára sem közvetlenül, sem közvetve nem foghatók egy vagy több másik tagállamban.”.

23. Az V. fejezet címe helyébe a következő szöveg lép:

„A KISKORÚAK VÉDELME A TELEVÍZIÓS MŰSORSZOLGÁLTATÁSBAN”.

24. A 22a. és 22b. cikket el kell hagyni.

25. Az VI. fejezet címe helyébe a következő szöveg lép:

„VÁLASZADÁS JOGA A TELEVÍZIÓS MŰSORSZOLGÁLTATÁSBAN”.

26. A 23a. cikk (2) bekezdése e) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„e) megkönnyíti az audiovizuális médiaszolgáltatásokat érintő szabályozási tevékenységek helyzetéről és fejlődéséről szóló információcserét a tagállamok és a Bizottság között, figyelembe véve a Közösség audiovizuális politikáját, valamint a technológia területén elért fejlődést;”.

27. A szöveg a következő fejezettel egészül ki:

„VIB. FEJEZET

A TAGÁLLAMI SZABÁLYOZÓ SZERVEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

23b. cikk

A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy – különösen a hatáskörrel rendelkező

független szabályozó szerveiken keresztül – egymás és a Bizottság rendelkezésére bocsássák mindazokat az információkat, amelyek ezen irányelv, különösen a 2., a 2a. és a 3. cikk rendelkezéseinek alkalmazásához szükségesek.”.

28. A 25. és 25a. cikket el kell hagyni.

29. A 26. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„26. cikk

Legkésőbb 2011. december 19-ig és azt követően három évente a Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak ezen irányelv alkalmazásáról, és szükség esetén, különösen a jelentést megelőző időszakban bekövetkezett technológiai fejlődésre, az ágazat versenyképességére és a médiatudatosság minden egyes tagállamban elért szintjére figyelemmel további javaslatokat tesz az irányelvnek az audiovizuális médiaszolgáltatások területén tapasztalt fejlődéshez való hozzáigazítására.

Ennek a jelentésnek értékelnie kell a gyermekműsorok kísérő vagy azokban foglalt televíziós reklámok kérdését is és különösen azt, hogy az ebben az irányelvben foglalt mennyiségi és minőségi szabályok biztosítják-e a szükséges védelmi szintet.”.

2. cikk

A fogyasztóvédelmi jogszabályok alkalmazásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről szóló, 2004. október 27-i 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ a következőképpen módosul:

— „Az e rendelet 3. cikk a) pontjának hatálya alá tartozó irányelvek és rendeletek listája” című melléklet 4. pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„4. A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 1989. október 3-i 89/552/EGK tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv) (*): 3h és 3i. cikk és 10–20. cikk. A 2007/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított irányelv (**).

(*) HL L 298., 1989.10.17., 23. o.

(**) HL L 332, 2007.12.18., 27 o.”.

3. cikk

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2009. december 19-ig megfeleljenek. E rendelkezések szövegéről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

(1) HL L 364., 2004.12.9., 1. o. A 2005/29/EK irányelvvel módosított irányelv.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguk azon főbb rendelkezéseinek szövegét, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

4. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

5. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2007. december 11-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

H.-G. PÖTTERING

a Tanács részéről

az elnök

M. LOBO ANTUNES
